

denne Examenscommission, thi Bestyreren eftergiver dem de sidste to Maaneders Contingent, han mister for hver Elev, der tager Examen paa denne Maade, to Maaneders Contingent, for at Eleven kan have Noget at betale med til sine Examinatorer, og for at Eleven kan betale 5 Rd. til det kgl. Seminarium; thi Enhver, der underkaster sig privat Prøve, skal betale 5 Rd. til de kgl. Seminarier. Altsaa er det en Feil af den ærede Minister og alle de Hjælpere, han har til at trække ud af Protocoller osv. og anstille procentvise Beregninger, naar de komme og sige, at Bestyreren ikke betaler Examenscommissionerne, thi dersom den høitærede Minister ikke lagde denne Examensbyrde paa Bestyreren, vilde denne ubestaaet have de to Maaneders Contingent af hver Elev. Den ærede Minister har under Sagens anden Behandling anstillet en Beregning over, hvorvidt han kunde præstere en Seminarist fix og og færdig billigere, end denne kan forstrives fra Blaagaards Seminarium. Denne Beregning har jeg ikke fremkaldt ved mine Ytringer under anden Behandling; jeg berørte ikke det egentlige Billigheds-spørgsmaal, men fremhævede blot, at der her i Thinget var omdeelt en Beretning fra en privat Mand, der havde anlagt et saadant Seminarium, og denne Beretning viste, at dette i saa Nar fra en ringe Begyndelse var kommen i en blomstrende Tilstand, og at der nu, da vi Alle skulle spare, hvor det er muligt, vel var Anledning til at tage det Spørgsmaal under Overveielse, om man ikke kunde affaafe Statsseminarierne, ialtfald, til en Begyndelse, eet eller to af dem. Saaledes har jeg her i Thinget indbragt Forhandlingen om denne Mand's Stilling og Virksomhed, og naar den ærede Minister troer, at han kan afvise enhver Concurrence med Hensyn til Seminarist-Dannelsen og Seminarist-Leveringen ved at sige, at han kan gjøre det billigere end den Private, saa er dette en fuldstændig urigtig Opfattelse af Spørgsmaalet. Staten skal, efter min Mening, ikke vedblive at levere Seminarister, naar de kunne faaes andetstedsfra, ligesaa lidt som den ærede Minister vil paatage sig at oprette et Seminarium for Lærerinder. I den senere Tid har man jo begyndt at bruge Lærerinder ved Skolerne, men dersom det er

absolut fornødent, at Lærere skulle paatrykkes et Statsstempel, hvorfor er det saa ikke fornødent med Hensyn til Lærerinderne? Men dette vil den ærede Minister naturligtvis ikke indlade sig paa. Man kan meget vel — og det gjør jeg — erkjende, at Statsseminarierne have gjort overordentlig stor Nytte; man kan sige — og det gør jeg ogsaa — at Statsseminarierne i dette Dieblif opfyldte deres Bestemmelse, og at de Lærere, der udgaae derfra, i det Hele ere særdeles gode. Jeg er villig til at give en saadan Erklæring, men jeg troer ikke, at deraf følger, at det er rigtigt, at Staten offerer Penge paa Seminaristers Urdannelse, hvis den kan undgaae det. Hvis det Tilfud, der gjøres enten af Statsklassen eller af Sorø Academi, ikke er fornødent der, have vi andre Steder nok, hvor vi kunne anbringe det, for at udsylde Huller; det er fra denne Betragtning, jeg gaaer ud. Naar jeg gjenneemgaaer den ærede Ministers Beregninger over, til hvilke Priser Seminarister leveres af ham og paa Nørrebro, er det for at vise, at Ministerens Beregning er falsk, og at han ikke kan slippe igjennem Repræsentationens bevilgende Kritik ved at komme med saadanne Oplysninger. Det Spørgsmaal, om vi skulle have Seminarierne affaafe gradvise, eller vi skulle af med dem alle paa een Gang, maa finde sin Afgjørelse gjennem Repræsentationen, og derfor troer jeg, at det ogsaa er rigtigt at imødegaae den Beregning, den ærede Minister har opstillet. Den ærede Minister opgav, at en Seminarist koster Staten omtrent 100 Rd. aarlig, men denne Beregning er neppe rigtig, thi han tager til Maalestok kun eet Aars Seminarister. Dersom han vilde tage en længere Aarrætte f. Ex. 8 Aar og sætte 50,000 Rd. — jeg troer nok, at jeg er enig med den ærede Minister om dette Tal — som den Sum, der aarlig anvendes af Staten paa Seminarierne, faaer han ud, at en Seminarist koster Staten 150 Rd. aarlig. Naar nu hertil kommer, at en Seminarist under et treaarigt Curfus — hvilket er det almindelige — paa et Statsseminarium maa betale aarlig 120 Rd. for Kost og Bopæl og 10 Rd. til Underviisning, faaer man ud, at en Seminarist koster aarlig af sin egen Komme 130 Rd. og af Statens 150 Rd., til-